

SF

ericanas

Gary Gibson

ATSISPIRIANT TRAUKAI



475 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Gary Gibson
ATSISPIRIANT TRAUKAI
Mokslinės fantastikos romanas

Dvidešimt pirmojo amžiaus pabaiga yra visai kitokia, negu mes galime įsivaizduoti. JAV patyrė galingą termobranduolinį smūgį. Po pasaulį blaškosi "Miruoliai", labžiuškės ir kitokie nanotechnologijų prifarširuoti žmonės. Kendrikas Galmonas, išgyvenęs Labirinto košmarą, žinantis, kad yra vienas iš labžiuškių, stengiasi suvokti, kas gi vyksta aplinkui, kokiame keisčiausių įvykių sūkuryje jis atsidūrė...

Iš anglų kalbos vertė EGLĖ ŠIMKUTĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

475 tomas. Serija įkurta 1990m.

Gary Gibson - AGAINST GRAVITY

New York, Tor books, 2005

Copyright © by Gary Gibson, 2005

Cover art copyright © by Manchu, 2002

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2010

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

LABOŽIURKĖS

2096m. spalio 13d.

**"Šarvuoto šventojo" aludė,
Edinburgas**

Viskas prasidėjo tą dieną, kai amžiams nu-
stojo plakus Kendriko Galmono širdis.

Skausmas užplūdo staiga, linkstantys keliai
neberėmė, vyras griuvo. Žvilgsnis užkabino
purviną unitazą, drebančios rankos įsitvėrė
keraminių kraštų, ausyse ūžė girgždantis kvė-
pavimas. Žmogus garsiai apšivėmė, režiantis
skausmas perbėgo nervų galūnėmis it išdžiū-
vusiomis medžių šakomis lekiantis gaisras.
Kendrikas matė, kaip bąla porcelianą gniau-
žiantys krumpliai, pagalvojo, ar tik nemirštąs.

Paskui skausmas pasigailėjo, ėmė trauktis, o
jis liko drebėti ant plytelėmis išklotų grindų,
burna gaudydamas orą. Plonų medvilninių
džinsų keliai iš karto permirko, gerklėje vėlėsi
šlykščiai rūgštus prieskonis.

Užkišęs du virpančius pirštus už marškinių
apykaklės, Galmonas pasičiupinėjo krūtinę.
Oda šalta, lygi, kaip marmurinės statulos. Tais

pačiais pirštais palietė riešą, ieškodamas pulso. Nieko. Suvokimas, ką tai reiškia, sukėlė tokį šaltkrėtį, kad net dantys pradėjo barškėti. Apimtas siaubo, žmogus suvaitojo. Tikino save, jog pulso ieškojo neteisingai...

Nors tiesą žinojo. kažkas jame pasikeitė. Amžiams.

Kendrikas svyruodamas atsistojo, akyse staugiais blyksniais sušmėžavo vaizdai, apsisuko galva. Kol svaigulys nepraėjo, vyras turėjo atsiremti į piešinius išmargintas kabinos duris. Lėtai, ramindamas save, pradėjo kvėpuoti per nosį.

Ūmai taip pat staiga, kaip atsiradęs, skausmas išnyko - šitaip nuslenka taifūnas Ramiajame vandenyne, palikdamas po savęs sugriautą kaimą, - ir tik atsitiktinės, fragmentiškos mintys, lyg audros išblaškytos šiukšlės, plaukiojo sąmonės paviršiuje. Kendrikas dirstelėjo į unitazą, prieš spausdamas vandens nuleidimo rankenėlę, susuko grimasą.

Du ilgi mėnesiai be priepuolio - ir še tau.

Jis apsigrėžė, stumtelėjo kabinos duris. Priešais, po purvinomis nuovarvomis apkrekusiu veidrožiu, rikiavosi praustuvų eilė. Staiga atsidarė tualetų durys, įsiveržė garsi muzika,

sumišusi su girtomis vapalionėmis. Įėjo žmogus. Durys užsitrenkė, nukirsdamos triukšmą, kuris susyk virto tyliais murmesiais prislopintos bosinės gitaros fone.

To įėjusiojo veidas buvo kažkuo pažįstamas. Gal kiek perkopęs penktą dešimtį, juoda, žilstelėjusi barzda. Po akimis - šviesiomis, skystai rusvomis - maišeliai; vilki ilgą vilnonį palatą, ligšiol drėgną nuo sniego.

Kažkuo pažįstamos, tos akys įsisiurbė į Kendriką, vis taip pat neužtikrintai besiglaudžiantį prie kabinos sienelės. Galmonas pasistengė sutramdyti svaigulio priepuolį, suprasdamas, jog dabar reikia prisiminti kažką svarbaus.

- Kenai, kas per velnias tau atsitiko?

Piteris? Piteris Mak Kovanas. Kaip gi Kendrikas galėjo jį užmiršti? Mintys vijosi, maišėsi, lyg ant prisiminimų būtų užmesta kažkokia uždanga.

Vyriškis matė savo atspindį veidrodyje - atrodė ištis šūdinai. Apėjęs Mak Kovaną, jis atsuko kraną, paleido vandenį, apsišlakstė veidą, bet geriau nepasidarė.

- Stiprus priepuolis, - atsakė trūkinėjančiu balsu. Tikslinti nebuvo nusiteikęs.

- Kokio stiprumo?

- *Labai* stiprus. - Kendrikas kostelėjo. - Ir neminėk to vardo.

- O kokį minėti?

- Bet kokiu atveju - ne mano tikrąjį.

Galmonas pasilenkė, po vandens srove išskalavo burną, mėgindamas atsikratyti nedingstančio rūgšties prieskonio, išspjovė į kriauklę, išsitiesė, vėl probėgšmais dirsteldamas į savo atvaizdą veidrody.

Trumpai kirpti plaukai, siauras veidas - įprasta kaulėta, įkritusiais skruostais labožiurkės fizionomija. Bet kažkaip jis sugebėjo įsitaisyti geriau už daugelį kitų likimo draugų, ypač turint omeny, jog tie daugelis kitų jau negyvi.

Tame pačiame veidrodyje matėsi už nugaros stovintis, tyliai kinkuojantis galva Mak Kovanas.

- Malkis stirkso tenai, bare, ir spėlioja, kas tau pasidarė.

- Sugrįšiu pas jį. - Kendrikas atkreipė dėmesį, kad rankos vis dar šiek tiek dreba. Gal čia tiesiog stresas, o ne, kaip jis įtarė, su augmentika susijusio nervų kolapso požymis. - Tiesiog privalau būti pasiruošęs tokiems dalykams, - metė per petį.

Tada vėl pažvelgė į Mak Kovano atspindį.

Kas gi čia ne taip? Ir kuo ilgiau stovėjo, tuo smarkiau gniaužė nenumaldomo pavojaus jausmas.

Vėl užplūdo pykinimas, Galmonas užsimerkė. Reikia paprasčiausiai atsiprašyti - ir namo. O su Malkiu šitą reikalą vėliau išsiaiškins.

- Atvirai šnekant, dabar atrodai prastos formos. Vargu ar Hardenbruko gydymas tau duoda kokios naudos.

Kendrikas lėtai atsigręžė, pažvelgė pašnekovui į veidą. Akyse sumirgėjo ryškūs taškai, įdurmu kilo nauja dezorientacijos banga, o kartu su ja ūmai atplūdo suvokimas - staiga atgijusi atmintis. Lyg kas tą atmintį anksčiau būtų laikęs užrakintą tamsioj proto kamaroj, o dabar ji sugrįžo - subtiliai ir grakščiai it girto smūgis kumščiu.

Labožiurkė sulingavo, netekdamas pusiausvyros. Mak Kovanas žengė artyn tarsi norėdamas padėti. Kendrikas trūktelėjo atbulas, nugarą atsirėmė į praustuvą, stabdančiu gestu atkišo pirmyn delną.

- Tai yra, nori pasakyti, kad tau ne viskas gerai, - patikslino Piteris.

- kažkas man darosi...

Prasidėjo, vadinasi. Galiausiai jis ima krausty-

tis iš proto. Visos mintys apie vaistų, gelbstinčių nuo to, kas yra jo viduje, paiešką, staiga pasirodė kvailos, juoko vertos. Ir kaip gi jis galėjo save taip ilgai apgaudinėti?

- Vis dėlto pasakyk, kas tau yra, - mygo juodabarzdis.

Negyvelis, negyvelis - žodis įsisuko Kendriko smegenyse lyg mantra.

Piteris Mak Kovanas, tuščiomis akimis stebelijantis į tamsias sandėlio lubas, tarsi tas žvilgsnis galėtų pramušti visus Labirinto sluoksnius, išvysti tolimą saulę...

Mak Kovanas pasitraukė nuo baran vedančių durų. Galmonas puolė pro jį, įsitvėrė rankenos, trūktelėjo.

Pažįstamas aludės triukšmas tapo garsesnis, labožiurkė stabtelėjo prie pravirų durų.

- Tavęs čia nėra, - tyliai ištarė, atsigręždamas pasitikrint, ar numirėlis čia *tebėra*. Taip, Piteris vis dar dėbsojo tokiomis pat ramiomis akimis.

- Tai buvo seniai.

- Atleisk.

- Už ką? - pasidomėjo Mak Kovanas, kryptelėjęs antakį.

- Kad leidau tau numirti.

Pašnekovas papurtė galvą:

- Mūsų abiejų iš ten niekad nebūtų išleidę - pats puikiai supranti. Abu žinojom, jog kažkur kažkas iš tavo artimųjų galėjo išgyventi. Tačiau manęs tikrai niekas nelaukė, todėl pasirinkimas rodės akivaizdus.

Šito jau buvo per daug. Jis ilgus metus įsivaizdavo, kaip tai būtų - paskutinį kartą pasikalbėti su Piteriu, surasti būdą kažkaip suvokti, kas tarp juodviejų atsitiko. Dabar tokia proga atsirado, ir ūmai paaiškėjo, kad jis to nenori. Nepasiruošęs.

Kendrikas sumetė tapę kažkokios iki šurpo įtikinamos haliucinacijos auka. Su realiu pasauliu susipynusios fantazijos, kurią pagimdė jo paties augmentika. Ir kas dabar? Visai netrukus jis ims nebeatskirti vizijų nuo tikrovės? Ar taip prieš galą - kai nanų sistemos, pradžioj sugraužusios nervų sistemą, ima iš vidaus ryti kūną, - atsitinka visoms labožiurkėms? Ir pas kiekvieną iš jų - tikraja to žodžio prasme - ateina praeitis?

Jeigu taip, tai geriau būtų pražuvęs anksčiau.

- Atėjau tau kai ką pasakyti. Greitai turėsiu eiti, todėl... ar klausaisi?

Kendrikas įsmeigė akis į durų rankeną. Svei-

kas protas - anapus durų...

- Gerai, klausau.

- Nepasitikėk Hardenbruku. Tas tipas pavojingas. Girdi, ką sakau? Pavojingas.

Galmonas atlapojo duris. Bet, nespėjęs pro jas išnerti pajuto, kad Mak Kovano vaiduoklis, priėjęs artyn, kone kūnu liečia jo nugarą. Šešėlis ant medžio plokštės sutirštėjo. Kraujas ėmė stingti gyslose.

- Dar vienas dalykas, kol neišėjai. - Kendrikas net pajuto nuo šmėklos sklindančią šilumą, kaklą pakuteno alum atsiduodantis alsavimas. - Kad žinotum, jog atėjau padėti. Prie baro stovi odinis lagaminas. Dirstelk vidun.

- Nesupratau.

- Netoli nuo lauko durų.

Šešėlis krustelėjo, labožiurkė įsivaizdavo, kaip blyški ranka traukia jį atgal. Vyriškis puolė pirmyn, mikliai užtrenkdamas paskui save duris. Ganėtinais garsiais, idant jo pusėn atsi- gręžtų vienas ar du netoliese sėdintys klientai. Nekreipdamas į juos dėmesio, Kendrikas atsuko į duris, pro kurias ką tik išnėrė. Atsargiai pravėrė.

Nieko.

Bet juk nieko ir nebuvo, tiesa? Jis tuo neabe-

jojo.

Aludė "Šarvuotas šventasis" buvo ilga ir siaura. Vienoje pusėje į gatvę žvelgė platūs langai, kitoje - nuo pat įėjimo iki tamsių nišų gilumoje - driekėsi baras. Kendrikas pasuko kairėn, prie pirmosios sekcijos.

Tarp paties baro bei gatvės atgręžtų aukštų langų stūksojo pakyla, ant kurios rikiavosi stalai su kėdėmis. Vakarinis antplūdis dar neprasidėjo, aplink staliukus visiškai tuščia. Tačiau šalia paskutinio, prie pat lango, stovėjo odinis lagaminėlis, o ant stalo - nebaigta gerti stiklinė. Lyg kažkas taip skubėjo išeiti, jog net pamiršo bagažą.

Beprotybė. Patirti nemalonią haliucinaciją - jau savaime ganėtina blogai, bet kreipti į ją tiek dėmesio - čia jau pernelyg. Kendrikas, nusiųkęs nuo stalo sykiu su lagaminu, nužingsniavo pas Malkį, įsitaisiusį už baro pačiame aludės gale. Karštas, tvankus oras dvokė tabaku bei gėrimais - malonus kontrastas šuniškam gatvės šalčiui.

Malkis, sukryžiuavęs rankas ant krūtinės, spoksojo kažkur į erdvę. Apvalų, blyškų pilvą aptempę marškiniai pasikėlė, apnuogindami

įmantrų pinto kaubojiško diržo raštą. Šį diržą bioįrangos pirklys labai brangino. Viena iš mėgstamiausių jo istorijų sukosi apie pirmą ir paskutinį vizitą Los Andžele, kur jis spėjo apsilankyti vos kelios dienos prieš miestui ūmai nustojant egzistuoti. Mažiukas, apvalutis, retėjančiais šviesiais plaukais, perskirtais nerūpestingu tiesiu sklastymu, Malkis ne itin panėšėjo į kietą pasienio gyventoją.

Kendrikas atsisėdo šalimais. Striukis kilstelėjo antakius, nusišypsojo:

- Jau maniau, būsi namo išėjęs.

- Baik, Malki, man kažko bloga. Labai bloga.

Žinoma, kad širdis sustojo, jam tik pasivaideno. Juokinga. Būtų sustojus, jau tysotų negyvas.

Ranka vėl nejučia kilstelėjo, palietė krūtinę. Prekeivis klausiamai dirstelėjo, bet Galmonas tik pasipurtė:

- Net neklausk. - Truputį palenkė galvą, užsikvėpęs alkūnėmis ant stalo, pamasažavo pirštais smilkinius. Atsigrėžęs į Malkį, išspaudė vangią šypseną. - Atrodo, prasideda haliucinacijos.

Pašnekovas atsisėdo tiesėliau, Kendrikui buvo malonu mažojo žmogučio veide išvysti nuo-

širdų rūpestį.

- Kas atsitiko? Dar vienas priepuolis?

- Taigi. Vaiduoklius dabar pradėjau matyt.

Labožiurkė vėl atlošė galvą, pakaušiu liesdamas rūkalais prasmirdusius tapetus, atsainiai gūžtelėjo pečiais - atseit neverta kreipt dėmesio.

Malkis dar labiau susirūpino.

- Tau reikia pas Hardenbruką, *tučtuojau*. Tai rimta.

- Nemanau, jog būčiau priėjęs finalinę stadiją ar kažką panašaus, - atrėmė Kendrikas. - Va, pažiūrėk.

Atitraukė marškinėlių apykaklę, pasilenkė arčiau, apžvelgęs arčiausiai sėdinčius klientus. Tačiau niekas į juodu nežiūrėjo.

Raukšlės, patinimai, nusėję krūtinės ląstą, matėsi, bet tik nežymiai. Jokių staiga atsirandančių strijų, kurios būdingos labožiurkėms, pasiekusioms galutinę nekontroliuojamo augmentikos išvešėjimo stadiją.

- Matai? Todėl neimk į galvą.

Malkis tik piktai dėbtelėjo. Galmonas tuo tarpu tyrinėjo aludės publiką. Kaip ir derėjo tikėtis, aplinkui dažniausiai skambėjo amerikiečių akcentas. Kai jis tik atvažiavo į Škotiją,

veidus įsiminti buvo lengviau. Bet per paskutiniuosius kelerius metus tai tapo neįmanoma - plūstelėjo ištisas pabėgėlių, sprunkančių nuo JAV pilietinio karo, srautas.

- Ką tu "matau vaiduoklius" nori pasakyti?

- Tik tai, ką pasakiau.

Kendrikas prisiminė savo viską, kilstelėjo taurelę. Pasukiojo rankose antpirščio dydžio indelį gailėdamasis, jog nėra patikimesnio būdo užgožti prisiminimus, kuriuos sukėlė vaiduoklis (ne, *haliucinacija*, pataisė pats save).

Striukis papurtė galvą:

- Sakau tau, tuomet ne šnekėti reikia, o veikti. Tave būtina gydyt. - Palietė Galmono ranką, keliančią prie lūpų taurelę. - O ligtol būtų gerai apsieiti be šito.

- Popierių man vis vien reikia, - suniurnėjo labožiurkė. - Va, kodėl aš čia.

Minėtieji "popieriai" turėjo paversti jį Los Andžele žuvusiu advokatu, kuris, tokiu būdu, niekaip negalės užprotestuoti jo asmenybės nusavinimo.

- Nesinervuok, viskas jau padaryta.

- Ačiū.

- Nėr už ką.

Malkio akys tyrinėjo pašnekovą....